

Պարսկերեն-Հայերեն Անգլերեն Չրուցարան Կազմեց՝ Էդ. Բաղդասարյան, Թեհրան, 1998թ

Իրանի հայ համայնքում ճանաչված անուն է Էդիկ Բաղդասարյանը (Է. Գերմանիկ): 1981 թ. նրա ջանքերով ու քարգանձությամբ լույս է տեսել «Հայոց պատմություն» երկհատորյակը, որը նախատեսված է ընթերցողների լայն շրջանակի համար, իսկ 1984 թ. «Սովորենք հայերեն» ինքնուսույցը: Այս գրքերը նշանակալի էին ոչ միայն պարսիկ մտավորականության համար, ով-

քեր քիչ քն շատ հետաքրքրվում եւ ուսումնասիրում են հայոց պատմությունը, մշակույթն ու լեզուն, այլև հայ համայնքի այն զգալի զանգվածի համար, ովքեր ավելի քան հայերենը՝ տիրապետում են պարսկերեն լեզվին: Եւ ահա այս տարի Թեհրանի «Նաիրի» հրատարակչությունը, գեղեցիկ ձևավորմամբ՝ 5000 տպաքանակով լույս է ընծայել Էդիկ Բաղդասարյանի «Պարսկերեն-Հայերեն-Անգլերեն Չրուցարանը», որը ճիշտ ժամանակին, երբ իսկապես անհրաժեշտություն էր գարձել նման ձեռնարկը՝ դրվեց ընթերցողի սեղանին:

Չրուցարանը քեւ հիմնականում նախատեսված է ուղևորների համար, սակայն նկատի ունենալով Իրանի եւ Հայաստանի առևտրատնտեսական, մշակութային ու քաղաքական հարաճուն հարաբերությունները՝ նման ձեռնարկի կարևորությունն ավելի է մեծանում ու արժեւորվում:

Չրուցարանը՝ ինչպես ասվում է առաջաբանում, իր օրինակով առաջին փորձն է, քանզի ընդգրկում է երեք լեզուների՝ հայերեն, պարսկերեն եւ անգլերեն ավելի հաճախակի օգտագործվող բառեր, նախադասություններ եւ դարձվածքներ: Եւ «...այն բառերն ու դարձվածքները, որոնց կարիք են զգալու օգտագործել մասնավորապես ուղևորները, սակայն դա օգտագործելի է նաեւ բոլոր նրանց համար, ովքեր ցանկություն ունեն սովորել երեք լեզուները: Չրուցարանի յուրաքանչյուր էջը բաղկացած է երեք սյունակից, ամեն լեզվին հատկացնելով մեկ սյունակ»:

Չրուցարանը կազմված է ուղևորների կողմից առօրյայում սովորաբար օգտագործվող մեկ տասնյակի հասնող անհրաժեշտ մասերից եւ ոչ պակաս անհրաժեշտ հավելվածից, ուր գետեղված են Իրանի եւ Հայաստանի համառոտ պատմությունը, երկու երկրների քարտեզները, երեք լեզուների այբուբենները, աշխարհագրական անուններ, կարևոր ժամանակներին պատկանող նախադասություններ եւ փոքրիկ բառարան, որը ավելի ամբողջական են գարձնում Չրուցարանը: Մնում է հույս հայտնել, որ անհրաժեշտ եւ արժեքավոր այս Չրուցարանի տպաքանակի մի մասը կառաքվի Հայաստան՝ ի նպատակ ոչ միայն հայ ուղևորների, այլև Հայաստանում օտար լեզուների ուսանողության՝ մասնավորապես պարսկերեն եւ անգլերեն լեզուների:

Էդուարդ Հախվերդյան